

การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์พาณิชยกรรม
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมอาชีวศึกษาในโรงเรียนเอกชน
กรุงเทพมหานคร

นางสาวศรีสุภา ธนสินทรัพย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-203-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I17152835

A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF THE IMPLEMENTATION OF
THE COMMERCIAL MATHEMATICS CURRICULUM AT THE VOCATIONAL
CERTIFICATE LEVEL OF THE DEPARTMENT OF VOCATIONAL
EDUCATION IN PRIVATE SCHOOLS,
BANGKOK METROPOLIS

Miss Srisupa Thanasinsupaya

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education
Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-584-203-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาศาสนาและปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์
พาณิชยกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมอาชีวศึกษาใน
โรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาวศรีสุภา รัตนทรัพย์

ภาควิชา

มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ พร้อมพรรณ อุดมสิน

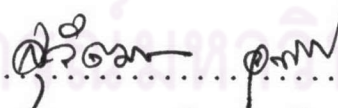
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรราชย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชีระชัย ปุรณโชติ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ พร้อมพรรณ อุดมสิน)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒนา อุทัยรัตน์)

ศรีสุภา ธนสินทรัพย์ : การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์พาณิชย์กรรม
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมอาชีวศึกษาในโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร
(A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF THE IMPLEMENTATION OF THE
COMMERCIAL MATHEMATICS CURRICULUM AT THE VOCATIONAL CERTIFICATE
LEVEL OF THE DEPARTMENT OF VOCATIONAL EDUCATION IN PRIVATE
SCHOOLS, BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.พร้อมพรรณ อุคมสิน,
127 หน้า. ISBN 974-584-203-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์
พาณิชย์กรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กรมอาชีวศึกษาในโรงเรียนเอกชน ตามการรับรู้ของ
ผู้บริหาร จำนวน 21 คน ครูคณิตศาสตร์ จำนวน 17 คน ครูที่สอนวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง จำนวน 20 คน
และนักเรียนชั้นปีที่ 3 จำนวน 336 คน จากโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
เอกชน กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต และ
ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ในด้านต่อไปนี้

1. ด้านการจัดเตรียมเอกสารหลักสูตร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่จัดเตรียมเอกสาร
ชนิดเดียวให้กับครูคณิตศาสตร์ คือ หนังสือเรียน และพบว่ามีปัญหา คือ เอกสารหลักสูตร ครูได้รับ
ล่าช้าและไม่เพียงพอ ส่วนการจัดทำกำหนดการสอน แผนการสอน พบว่า ครูคณิตศาสตร์ที่สอนรายวิชา
เดียวกันร่วมกันจัดทำ แต่ปัญหา คือ แผนการสอนนั้นครูสอนไม่ทันตามที่กำหนด
2. ด้านการจัดเตรียมสภาพแวดล้อมเพื่อใช้หลักสูตร พบว่า ผู้บริหารจัดครูคณิตศาสตร์
เข้าสอนตรงตามวุฒิทางการศึกษา สนับสนุนให้ครูจัดสภาพภายในห้องเรียนและใช้สื่อที่เอื้ออำนวย
ต่อการจัดการเรียนการสอน มีการนิเทศติดตามผลการสอนของครูคณิตศาสตร์และมีปัญหา คือ ไม่
มีการจัดแหล่งวิทยากรให้แก่ครู
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ครูคณิตศาสตร์ส่วนใหญ่สอนโดยใช้วิธีการ
อธิบายยกตัวอย่างประกอบ ไม่มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีวิธีการวัดและประเมินผลโดย
การทดสอบ โดยสอนให้นักเรียนนำความรู้จากวิชาคณิตศาสตร์ไปใช้ และเป็นพื้นฐานในการเรียน
วิชาการบัญชี การขาย และเศรษฐศาสตร์ ครูคณิตศาสตร์ไม่มีปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอน
แต่ครูที่สอนวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องระบุว่า มีปัญหาคือ นักเรียนล้มสูตรคณิตศาสตร์ และมีพื้นฐานทาง
คณิตศาสตร์แตกต่างกัน

ภาควิชามัธยมศึกษา
สาขาวิชาการศึกษาคณิตศาสตร์
ปีการศึกษา2536

ลายมือชื่อนิสิตศรีสุภา ธนสินทรัพย์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อมพรรณ อุคมสิน
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C541039 : MAJOR MATHEMATICS EDUCATION

KEY WORD: COMMERCIAL MATHEMATICS CURRICULUM / VOCATIONAL CERTIFICATE LEVEL / PRIVATE SCHOOLS

SRISUPA THANASINSUPAYA : A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF THE IMPLEMENTATION OF THE COMMERCIAL MATHEMATICS CURRICULUM AT THE VOCATIONAL CERTIFICATE LEVEL OF THE DEPARTMENT OF VOCATIONAL EDUCATION IN PRIVATE SCHOOLS, BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. PROMPAN UDOMSIN, 127 pp. ISBN 974-584-203-6

The purpose of this research was to study the state and problems of the implementation of the Commercial Mathematics Curriculum at the vocational certificate level of the Department of Vocational Education in private schools, Bangkok Metropolis, as perceived by the 21 administrators, 17 mathematics teachers, 20 other concerning subject teachers and 336 third-year students from private schools under the Office of Private Education Commission, Bangkok Metropolis. The data were analyzed by means of frequency distribution, percentage, arithmetic mean and standard deviation. The results were as follow aspects :

1. In the aspect of preparing the curriculum documents, most of administrators prepared only textbooks for the mathematics teachers and the problems were inadequate curriculum documents, documents were given to the teachers lately. The lesson plans were made together by mathematics teachers, but the problem was found that the contents did not follow the lesson plans.

2. In the aspect of managing the environmental factors for the curriculum implementation, the teachers were assigned to teach according to their majors. The administrators supported the teachers to prepare the internal atmosphere in the classrooms as well as used the instructional media in order to facilitate teaching and learning process, followed up supervision through classrooms and the problem was the lack of educational resources.

3. In the aspect of instructional organization, most of mathematics teachers used the explanation for teaching method by giving the examples. Co-curricular activities were not organized. Measurement and Evaluation by giving a test, taught the students knew how to use mathematics and used as the fundamental of studying Accounting, Sales Management and Economics. Mathematics teachers did not have problem in the aspect of instructional organization, but the other concerning subject teachers indicated that the problems were students forgot mathematics formulas and had differences in mathematics background.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....มัธยมศึกษา
การศึกษาคณิตศาสตร์
สาขาวิชา.....
2536
ปีการศึกษา.....

ลายมือชื่อนิติ.....ศรีสง่า อเนกทรัพย์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความช่วยเหลือจาก รองศาสตราจารย์
พร้อมพรรณ อุดมสิน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นและตรวจ
แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ
อาจารย์ด้วยความเคารพไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาเสียสละเวลาในการตรวจและให้
คำแนะนำเพื่อปรับปรุงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณเลขาธิการคณะกรรมการ
การศึกษาเอกชน ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผน ผู้บริหาร ครู และนักเรียน ที่ใช้หลักสูตร
ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในโรงเรียนเอกชนต่าง ๆ สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการ
วิจัย และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนอุดหนุนบางส่วนในการวิจัยครั้งนี้

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอระลึกถึงพระคุณของ บิดา มารดา คุณประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
ขออุทิศแด่ดวงวิญญาณของท่านทั้งสองผู้ล่วงลับไปแล้ว และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์
อมรลักษณ์ ธนสินทรัพย์ ที่คอยให้กำลังใจเป็นอย่างดีตลอดมา และคอยให้ความช่วยเหลือในการ
ทำวิจัยครั้งนี้จนเสร็จสิ้นลงด้วยดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ศรีสุภา ธนสินทรัพย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
ข้อตกลงเบื้องต้น	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายของหลักสูตร	9
องค์ประกอบของหลักสูตร	12
การนำหลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์ไปใช้	13
การประเมินผลหลักสูตร	15
บทบาทของบุคลากรในการนำหลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์ไปใช้	17
หลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์พหุขนัยกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) ของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ	21

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์พาณิชยกรรม ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
งานวิจัยในประเทศ	28
งานวิจัยในต่างประเทศ	30
3 วิธีดำเนินการวิจัย	32
การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
ประชากรและตัวอย่างประชากร	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	36
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	38
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบ	42
ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์พาณิชยกรรม ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) ของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตาม การรับรู้ของผู้บริหาร ในด้านการจัดเตรียมเอกสารหลักสูตร การจัดเตรียมสภาพแวดล้อมเพื่อใช้หลักสูตร	49

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ตอนที่ 3	สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์พหุวิทยกรรรม ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) ของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตามการ รับรู้ของครูคณิตศาสตร์ ในด้านการจัดเตรียมเอกสารหลักสูตร การจัดเตรียมสภาพแวดล้อมเพื่อใช้หลักสูตร และการจัดการเรียน การสอน	53
ตอนที่ 4	สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์พหุวิทยกรรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) ของกรมอาชีวศึกษา กระทรวง ศึกษาธิการ ตามการรับรู้ของครูที่สอนวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง ใน การใช้ความรู้วิชาคณิตศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานสำหรับวิชาอื่น	58
ตอนที่ 5	สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์พหุวิทยกรรรม ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) ของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตามการรับรู้ของนักเรียน ในด้านการจัดการเรียนการสอน	60
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	70
	สรุปผลการวิจัย	71
	อภิปรายผล	73
	ข้อเสนอแนะ	77
	รายการอ้างอิง	79

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	83
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	84
ภาคผนวก ข รายชื่อโรงเรียนที่ใช้ในการทำวิจัย	86
ภาคผนวก ค หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย	88
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	91
ประวัติผู้เขียน	127

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนและร้อยละของผู้บริหารจำแนกตามสถานภาพ	42
2 จำนวนและร้อยละของครุคณิตศาสตร์จำแนกตามสถานภาพ	44
3 จำนวนและร้อยละของครูที่สอนวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องจำแนกตามสถานภาพ	46
4 จำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามสถานภาพ	48
5 คำขวัญ เลขคณิตและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงสภาพการใช้หลักสูตรวิชา คณิตศาสตร์พหุขยกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับ ปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) ของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตาม การรับรู้ของนักเรียนในโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร ในด้านการจัดการเรียน การสอนโดยจำแนกตามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	60
6 คำขวัญ เลขคณิตและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงสภาพการใช้หลักสูตรวิชา คณิตศาสตร์พหุขยกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับ ปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) ของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตาม การรับรู้ของนักเรียนในโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร ในด้านการจัดการเรียน การสอนโดยจำแนกตามการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	62

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
7 คำขวัญนิมเลขคณิตและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงสภาพการใช้หลักสูตรวิชา คณิตศาสตร์พาณิชยกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับ ปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) ของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตาม การรับรู้ของนักเรียนในโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร ในด้านการจัดการเรียน การสอนโดยจำแนกตามการวัดและประเมินผล	64
8 คำขวัญนิมเลขคณิตและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงสภาพการใช้หลักสูตรวิชา คณิตศาสตร์พาณิชยกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับ ปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) ของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตาม การรับรู้ของนักเรียนในโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร ในด้านการจัดการเรียน การสอนโดยจำแนกตามการใช้ความรู้วิชาคณิตศาสตร์	66
9 คำขวัญนิมเลขคณิตและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงปัญหาการใช้หลักสูตรวิชา คณิตศาสตร์พาณิชยกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 (ฉบับ ปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2533) ของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตาม การรับรู้ของนักเรียนในโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร ในด้านการจัดการเรียน การสอน	68